

LETO XXIV. Stev. 282
IZDAJA IN TISKA
GEP »LJUDSKA PRAVICA«
DIREKTOR BENO ZUPANČIČ
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK
IN DIREKTOR LISTA
IVAN SINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

Ljudska

PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 . MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK . OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1961 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
. OD 1. JUNIJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI 2 »BORBO«

SE SEJE PROSVETNEGA SVETA JUGOSLAVIJE

Za pocenitev učbenikov

Sedanje cene učbenikov, pa tudi zvezkov in ostalih šolskih potrebščin so previsoke — Prosvetni svet predlaga redne dotacije za izdajo učbenikov in druge ukrepe za postopno pocenitev — Ustanovitev posebnih ustanov za izdajanje učbenikov?

Beograd, 3. dec. (Tanjug). — Prosvetni svet, ki se je večkrat prvikrat v Beogradu, je danes nadaljeval delo pod predsedstvom Rodoljuba Čolakovića. Na dnevnem redu je poročilo sekretarja za prosveto in kulturo Iva Frola o organizaciji izdajanja in cenah učbenikov in šolskih potrebščin.

in šolskih potrebščin, bi bilo treba proučiti druge možnosti, kakor je pocenitev papirja za učbenike itd.

lili komisijo, ki bo za prihodnjo sejo pripravila analizo sedanjega stanja učbenikov in šolskih potrebščin.

V petek plenarno zasedanje CK ZK Slovenije
Ljubljana, 3. dec. — Izvršni komitej CK ZK Slovenije je za petek, 5. decembra 1958, ob deveti uri sklical IX. sejo plenarne Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Plenum bo razpravljalo o idejni političnih problemih v Zvezi komunistov. Sklepal bo tudi o sklicanju IV. kongresa Zveze komunistov Slovenije.

UČBENIKE POGOSTO PO NEPOTREBNEM SPREMINJAJO

Posledica vsega tega je določeno negodovanje roditeljev, ne samo zato, ker so se posamezni učbeniki podražili za 10 ali 50 din, marveč ker je knjiga sploh postala zelo draga in ker pomenijo izdatki zanjo znatno obremenitev družinskega proračuna. Poseben problem je v tem, da se učbeniki dostikrat spreminjajo, večsi samo zato, da se spremene v njih nekatera poglavja ali da dobe nove ilustracije. Založniška podjetja dostikrat brez posebne potrebe sama spreminjajo učbenike, tako da starih ni moč uporabljati.

Ne gre pa samo za učbenike, marveč tudi za zvezke in ostale šolske potrebščine, za naročnino za razne revije in za druge datjave, ki obremenjujejo starše med šolanjem otrok. Včasih tudi sami učitelji in profesorji pripjevajo k temu, ker zahtevajo od učencev tudi tisto, kar trenutno za uspešno delo v reformirani šoli ni nujno potrebno.

Pereče je tudi vprašanje izdajanja učbenikov za narodne manjšine, ki izhajajo v neznatni nakladi, ter učbenikov za dijake strokovnih šol. Da bi cene teh učbenikov vskladili s cenami ostalih, so potrebne znatne dotacije. Hvalevredna je praksa, da uporabljajo posamezne republike učbenike, izdane v drugih republikah. To medrepubliško sodelovanje pa ni dovolj organizirano, med republikami ni dogovora glede naklade, tiskanja in vsebine učbenikov.

V nadaljevanju svojega poročila je Ivo Frol poudaril, da ni dovolj kontrole nad poslovanjem podjetij, ki izdajajo razen učbenikov še drugo literaturo. Predvsem ni vpogleda v to, če nekatera podjetja na račun učbenikov ne krijejo stroškov za ostalo literaturo. Izdatki šteti sveti se ne ukvarjajo z vprašanjem cen učbenikov. Sestava cen bi morda lahko bila takšna, da ne bi vplivala na podražitev učbenikov.

CENE UČBENIKOV KONTROLIRATI!

Na koncu je Ivo Frol povzel nekaj predlogov za ureditev tega važnega vprašanja. Ker imamo različne sisteme izdajanja učbenikov v posameznih republikah, naj bi republiški sveti takoj pričeli vprašanje organizacije izdajanja učbenikov, kontrole cen itd. Učbenikov za zdaj ne bi smeli spreminjati, dokler ne dobimo novega učnega načrta in programa za osnovne šole. Zaželeno bi bilo sprožiti tudi vprašanje določene vskladitve izdajanja učbenikov, t. j., kako bi razširili področje uporabe učbenikov. To je predvsem možno na področju istega jezika. Kar zadeva učbenike za določene strokovne predmete, ki jih poučujejo v neznatnem številu šol, bi jih lahko pomnožili s kako drugo tehniko, ne pa s tiskanjem, da bi bili cenejši. Cene učbenikov bi morali kontrolirati, da ne bi brez odobritve naraščale.

Potem ko je sprožil predlog, naj bi ustanovili stalno telo za koordinacijo v izdajanju učbenikov, je Ivo Frol rekel, da bi bilo treba proučiti stanje skladov za založniško dejavnost. Ti skladi so pri svetih za kulturo, in organi prosvete ne sodelujejo dovolj v njihovi razdelitvi. Zato bi morali ukreniti vse potrebno, da bi določeni odstotek teh skladov porabili za znižanje cen učbenikov ali pa bi morda kazalo ustanoviti poseben sklad za učbenike. Kolikor ti ukrepi ne bi zadostovali za znatnejšo pocenitev učbenikov

Priloge v Kairu na obisk našega predsednika

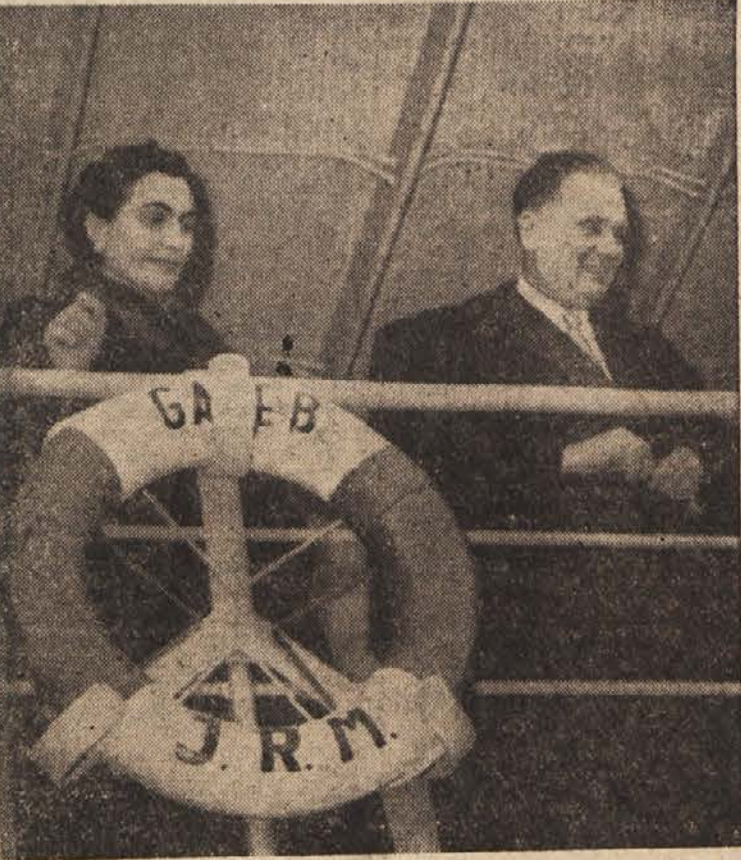
Kairo, 3. dec. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Kairu Josip Djerđja je bil sinoči pri zunanjem ministru ZAR Favziju. Govorila sta o bližnjem sestanku med predsednikom Titom in predsednikom Naserjem.

Pet vojnih ladij ZAR je danes odplulo iz oporišča v Aleksandriji proti Port Saidu, da bi izkazale čast predsedniku Titu na njegovem potovanju. Eskadrila ZAR bo v teritorialnih vodah ZAR slovesno sprejela jugoslovanske ladje, s katerimi potuje predsednik Jugoslavije.

Priloge v Kairu na obisk našega predsednika

Kairo, 3. dec. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Kairu Josip Djerđja je bil sinoči pri zunanjem ministru ZAR Favziju. Govorila sta o bližnjem sestanku med predsednikom Titom in predsednikom Naserjem.

Pet vojnih ladij ZAR je danes odplulo iz oporišča v Aleksandriji proti Port Saidu, da bi izkazale čast predsedniku Titu na njegovem potovanju. Eskadrila ZAR bo v teritorialnih vodah ZAR slovesno sprejela jugoslovanske ladje, s katerimi potuje predsednik Jugoslavije.

Naš predsednik republike in njegova soproga na »Galebu« v Dubrovniku tik pred odhodom na daljno potovanje po azijskih in afriških deželah

Bonnaska protiofenziva

V odgovor na sovjetsko pobudo glede Berlina postavlja Adenauer vprašanje ozemlja onkraj Odre in Nise

Bonn, 3. dec. (Tanjug) Kancler Adenauer je sinoči na sestanku parlamentarne frakcije CDU izjavil, da bo vlada izbrpno odgovorila na noto ZSSR o Berlinu. Dejal je, da vprašanja mirovne pogodbe ne bi smeli povezovati z berlinskim vprašanjem, marveč da bi morali ostati pri dosedanjem stališču, po katerem je moč mirovno pogodbo skleniti samo z vsenemško vlado, izvoljeno na svobodnih volitvah. Po Adenauerjevem mnenju si mirovne pogodbe ni moč misliti, ne da bi uredili tudi vprašanje nemških vzhodnih meja. Nihče v Nemčiji pa ne misli, da bi lahko uredili to vprašanje s silo.

danes tema dneva v zahodnonemških političnih krogih. O njih časniki obširno poročajo. Odmev na Adenauerjev poziv pa je dokaj različen. Medtem ko gre n. pr. hamburška »Die Welt« še korak dalje in zahteva splošno koalicijsko »vlado nacionalne rešitve«, pa drugi časniki postavljajo vprašanje, kakšna naj bo zdaj skupna politika strank.

stavlja vprašanje, ali naj bi skupna politika pomenila skupni demonstrativni nastop vseh političnih strank, nato pa sprijaznjene opozicije s politiko atomske obojoritve in s tem, da vlada ne če prispevati k ublažitvi napetosti v Evropi. Socialni demokrati predlagajo skupno izhodišče: zavrnili naj bi sovjetske predloge o Berlinu, hkrati pa si prizadevali doseči, da bi o Berlinu razpravljali v okviru novih mednarodnih razprav o nemškem vprašanju in evropski varnosti.

Kancler Adenauer je omenil tudi razgovore, ki jih je imel v aprilu s podpredsednikom sovjetske vlade Mikojanom v Bonnu, češ da so bili to odkritosrčni razgovori o splošnem političnem položaju. Ob tej priložnosti je prišlo do izraza soglasje v prejšnjem položaju. Sele pozneje so nastale spremembe in položaj se je zaostrel.

Kancler Adenauer je v svojem govoru pozval vse Nemce in vse politične stranke, naj bodo enotne v vprašanju Berlina. »Strankarske koristi« je dejal, »se morajo umakniti koristim domovine«.

SOLANJE JE DRAGO

Ostali govorniki v razpravi so se strinjali s tem, da je solanje drago. V razpravi je bilo govora tudi o tem, da je treba založniškom onemogočiti velik zaslužek pri knjigah, zlasti pri učbenikih. Na koncu razprave je spregovoril še Rodoljub Čolakovič. Rekel je, da za zdaj ni moč zagotoviti brezplačnih učbenikov, da pa se strinja s predlogom, da je treba uveljaviti druge ukrepe. Predlagal je, naj bi pripravili republiškim svetom za prosveto, da prouče možnost ustanovitve posebnih ustanov za izdajanje učbenikov, toda takšnih ustanov, ki bi bile organizirane racionalno, brez odvečnega osebja in katerih delo bi nadzorovali prosvetni organi. Z rednimi dotacijami za izdajanje učbenikov bi dosegli, da bi se postopoma znižala njihova sedanja visoka cena. Ko bomo vsi skupno začetili določeno politiko v izdajanju učbenikov, bomo lahko proučili tudi možnost, da bi uveljavili določene gospodarske ukrepe, je rekel Rodoljub Čolakovič na koncu.

Adenauerjeve izjave so bile

Socialnodemokratski krogi ponavljajo vprašanje, ali naj bi skupna politika pomenila skupni demonstrativni nastop vseh političnih strank, nato pa sprijaznjene opozicije s politiko atomske obojoritve in s tem, da vlada ne če prispevati k ublažitvi napetosti v Evropi. Socialni demokrati predlagajo skupno izhodišče: zavrnili naj bi sovjetske predloge o Berlinu, hkrati pa si prizadevali doseči, da bi o Berlinu razpravljali v okviru novih mednarodnih razprav o nemškem vprašanju in evropski varnosti.

Bonnaska protiofenziva

V odgovor na sovjetsko pobudo glede Berlina postavlja Adenauer vprašanje ozemlja onkraj Odre in Nise

Bonn, 3. dec. (Tanjug) Kancler Adenauer je sinoči na sestanku parlamentarne frakcije CDU izjavil, da bo vlada izbrpno odgovorila na noto ZSSR o Berlinu. Dejal je, da vprašanja mirovne pogodbe ne bi smeli povezovati z berlinskim vprašanjem, marveč da bi morali ostati pri dosedanjem stališču, po katerem je moč mirovno pogodbo skleniti samo z vsenemško vlado, izvoljeno na svobodnih volitvah. Po Adenauerjevem mnenju si mirovne pogodbe ni moč misliti, ne da bi uredili tudi vprašanje nemških vzhodnih meja. Nihče v Nemčiji pa ne misli, da bi lahko uredili to vprašanje s silo.

Plebiscit v zahodnem Berlinu?

New York, 3. dec. (Tanjug). — Sodeč po zadnjih vesteh iz Washingtona pripravlja ameriška vlada več diplomatskih razgovorov o Berlinu in celotnem nemškem problemu. Napovedana posvetovanja zahodnih držav med sestankom zunanjih ministrov dežel NATO sredi decembra v Parizu bi zajela dve temi. Ena tema

bi se nanašala na odgovor Zahoda na zadnjo sovjetsko pobudo, da se Berlin spremeni v svobodno mesto, druga pa na skupno stališče in ukrepe proti morebitnim iniačam v zvezi z Berlinom in Nemčijo.

Predstavniki zunanjega ministristva je sinoči novinarjem izjavili, da ne more potrditi vesti, da Zahod proučuje možnost, da bi v zahodnem Berlinu razpisali plebiscit o tem, ali naj postane svobodno mesto, kakor je to predlagala SZ. Diplomati nekaterih zahodnih dežel v Berlinu pa so se že izrekli za tak plebiscit.

Londonški pomisleki

London, 3. dec. (Reuter). — V zvezi s sinočnjimi izjavami kanclerja Adenauerja ugotavlja današnji londonski »Times«, da je to po daljšem prestopku prva neposredna beseda o mejah na Odrin Nisi in da vzbujta skrb, ker načenja to vprašanje prav v sedanjem trenutku. Časnik sodi, da bi utegnula samo še bolj zamotati položaj, ki je že nevaren. »Times« opozarja na to, da poročstvo Sovjetske zveze glede poljskih meja ni nič manj važno, kakor je poročstvo zahodnih držav glede Berlina, in izraža mnenje, da Adenauer očitno neče privoliti v ponovno združitve Nemčije, dokler ta ozemlja onkraj Odre in Nise ne bodo vključena v njene meje. Časnik opozarja tudi na morebitno trenje med Bonncom in Londonom glede stališča o Berlinu in pravi na koncu, da Adenauer v nasprotju s svojimi prejšnjimi gledišči zdaj načenja vprašanje, ki bi se mu zahodni državniki radi ognili.

SREDNJEAFRIŠKA NEODVISNA REPUBLIKA V FRANCOOSKI SKUPNOSTI

TODA S TEŽNJO PO POPOLNI NEODVISNOSTI

Pariz, 3. dec. (Tanjug). Pokrajinska skupščina francoske posesti Ubangi-Sari in Ekvatorialni Afriki je razglasila to ozemlje za neodvisno deželo z imenom »Srednjeafriška neodvisna republika«. Po izvolitvi dosedanjega predsednika samoupravne vlade Bartelema Bogande za prvega predsednika republike, je skupščina sklenila, da se bo nova država pridružila Francosko-afriški skupnosti.

milijonov kv. km. ter imajo nad 28 milijonov prebivalcev. Nova Francosko-afriška skupnost nastaja na podlagi nove ustave, ki so jo razen Gvineje zadnje dni septembra na referendumu sprejele vse te posesti. Skupnosti načeljuje predsednik Francoske republike in afriške članice bodo prenesle na francosko vlado vso pristojnost iz resorov obrambe, diplomacije, finance in glavnih prometnih zvez. V dosedanjih debatah o priključitvi teh posesti k Skupnosti je bilo največ pomislekov proti tej omejitvi neodvisnosti afriških članic, ki bodo praktično medsebojno povezane izključno prek Skupnosti in Francije.

Tri glavne težnje, ki čakajo zdaj francoske posesti v Afriki, so v znatni meri razcepile vodstva črnskih političnih strank. Gre za zahteve po čim popolnejši neodvisnosti, za skrb za gospodarski razvoj in možnost nadaljnje francoske pomoči ter, naposled, za medsebojno združevanje vseh teh posesti, upravno razdeljenih na gubernmaje Ekvatorialne in Zahodne Afrike.

Zato je teritorialna skupščina Ubangi-Sari sklenila, da to ozemlje spremeni svoje uradno ime, da bi »prenehala praksa delitve in razcepjenosti afriških posesti« in da bi »ustvarili podlago za njih federativno združevanje.«

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek, 4. decembra 1958
Se nadalje suho z delno oblačnostjo. Temperatura ponoči med -10 in -5, v Primorju okoli -2, najvišja dnevna do -2, v Primorju do +3. Na Primorskem burja.
Balkan, srednja Evropa in srednja Azija so v območju vsakega državnega pritisaka. V zahodnem Srednjem delu zadržujejo slabotne frontalne motnje in se pomikajo zelo počasi proti severovzhodu.

Letalo JAT na londonskem letališču

107 000 potnikov

v letalih JAT

Potovanja z letali so zadnja leta vse številnejša tako na domačih kakor na tujih linijah. Pred dvema letoma je Jugoslovanski aerotransport prevozil 93.914, lani 111.674, letos pa v prvih devetih mesecih 107.334 potnikov, od tega 85.275 na domačih in 22.059 na tujih linijah.

VELIKO ZANIMANJE ZA DOMAČE LINIJE

Letos so stalno letela letala iz Beograda v Titograd (trikrat), v Ljubljano (enkrat), v Sarajevo (enkrat) in v Skoplje (enkrat na dan). Na turističnih linijah so letela letala iz Beograda na Bled, v Ohrid in Dubrovnik (trikrat na dan), v Hercegovo, Tivat in Zabljak, iz Zagreba pa v Titograd, Split in Dubrovnik. Julija, avgusta in v prvi polovici septembra so bila vsa mesta na sezonskih linijah zasedena.

TUDI TUJE LINIJE SO ZADOVOLJILE

Jugoslovanski aerotransport ima tudi nekaj mednarodnih linij. Njegova letala letijo dvakrat na teden v Kairo in Pariz (v sezoni trikrat na teden), v Frankfurt (dvakrat), v Tirano (trikrat), v Carigrad (dvakrat) ter v Rim in Prago (enkrat na teden). V turistični sezoni so letala letela trikrat na teden tudi na mednarodni liniji Dubrovnik—Zagreb—München, enkrat na teden pa na liniji Zagreb—Zürich ter Split in München. Letos v prvih devetih mesecih se je peljalo na tujih linijah 22.059 potnikov. Največ je bilo zanimanja za prevoze z letali na liniji Atene—Kairo, potem pa za Pariz, München in Tirano, vtem ko je bilo manj prevozov na liniji Rim, Carigrad in Sofija.

MODERNIZACIJA NEKATERIH LETALIŠČ

Razen sedanjih linij, ki jih je imel letos JAT, je tudi možnost, da bi se povečalo število linij doma. Toda tukaj so težave zlasti zaradi slabih letališč, ki jih uporablja JAT. Razen letališča v Beogradu in v zadnjem času tudi letališča v Zagrebu, ostala letališča ne morejo popolnoma zadovoljiti potreb sodobnega letalskega prometa.

NACRTI ZA PRIHODNJE LETO

Po dosedanjih predvidevanjih se bo povečalo prihodnje leto število potovanj z letali. Tako bodo na liniji iz Beograda v Ljubljano letela letala šestkrat, v Skoplje in Sarajevo šestkrat, v Titograd dvakrat, na Bled trikrat, v Ohrid petkrat, v Split sedemkrat, v Hercegovo sedemkrat in v Tivat sedemkrat na teden. Iz Zagreba bodo letela letala v Titograd trikrat, v Split štirikrat, v Dubrovnik sedemkrat in v Tivat trikrat na teden. Upostavili bodo tudi tedensko linijo Bled—Dubrovnik.

Na tujih linijah bodo letela letala iz Beograda v München—Pariz trikrat, na Dunaj—Frankfurt dvakrat, Zürich enkrat, Rim dvakrat, Kairo in Atene dvakrat, Tirano dvakrat in Prago enkrat na teden. Iz Zagreba bodo letela letala enkrat na teden v Zürich, v predsezoni in po njej pa na Dunaj in München trikrat na teden. Trikrat na teden v glavni sezoni bo letalski promet tudi iz Dubrovnika na Dunaj in v München ter enkrat na teden samo na Dunaj. Split bo povezan z Dunajem in Münchenom enkrat tedensko.

PRECEJŠNJA SREDSTVA ZA REGRES NA DOMAČIH LINIJAH

Na domačih linijah so tarife znatno nižje, kakor je stvarna cena potniških kart. Na eno vozno karto znašajo dotacije 100, nekeje pa tudi 150 %. Iz tega je videti, da se precejšnja sredstva skupnosti vlagajo prav v potovanja potnikov na domačih linijah.

Na tujih linijah pa so posamezni poleti v največ primerih

rentabilni. Tako je na primer na liniji Beograd—Atene—Kairo po proračunih letošnji dohodek ustrežal celotnim dohodkom vseh linij v notranjem prometu.

Železniška tarifna zveza Avstrija—Trst

Na Dunaju se bodo prve dni meseca decembra sestali člani Komisije železniških strokovnjakov Jugoslavije, Avstrije in Italije, da bi izdelali pravilnik o tarifah za prevoz blaga iz Avstrije v tržaško luko. Blago naj bi prevažali preko Tarvisia in Brennerja ter preko Jesenice, Prevalj in Sentilja.

Preliminarni razgovori o tem so že bili ta mesec v Firencah. Pobudo za te razgovore so dale avstrijske železnice. V Firencah so se dogovorili za sestanek na Dunaju, kjer naj bi obnovili tako imenovano luško-železniško zvezo Avstrija—Trst. Ta zveza je nehala veljati leta 1956.

Računajo, da bodo izdelali novo tarifo za prevoz blaga do srede prihodnjega leta.

Priprave za sestavo tarifnih pravilnikov

Pred sklenitvijo sporazumov med sindikati in strokovnimi združenji o osnovah za nagrajevanje delavcev

Že v zakonu o delovnih razmerjih je določeno, da lahko centralni odbori sindikatov določijo v sporazumu s predstavniki strokovnih združenj oziroma zveznih zborničnih organizacij splošna merila, osnove in način za določanje osebnih dohodkov delavcev in da tako pomagajo gospodarskim organizacijam sestaviti nove tarifne pravilnike zlasti glede razponov osebnih dohodkov posameznih kategorij delavcev. Med predstavniki sindikatov in strokovnih združenj posameznih gospodarskih panog so zadnje mesece o tem že podrobno razpravljali in so ustrezni sporazumi v glavnem pripravljani. Ker je tudi Zvezna ljudska skupščina že sprejela družbeni plan in instrumente za leto 1959, v razpravi pa je tudi predlog o določitvi minimalnih osebnih dohodkov delavcev gospodarskih organizacij, so zdaj ustvarjeni popojji, da se gospodarske organizacije lotijo sestavljanja novih tarifnih pravilnikov.

POMOČ SINDIKATOV IN STROKOVNIH ZDRUŽENJ

Zato je Zvezni izvršni svet izdal navodilo za sestavljanje novih tarifnih in drugih pravilnikov in določanje osnov za nagrajevanje delavcev, ki je objavljeno v najnovejši številki Uradnega lista FLRJ. To navodilo ugotavlja, da je z zakonom o delovnih razmerjih priznana gospodarskim organizacijam pravica, da v tarifnih pravilnikih določijo merila za nagrajevanje delavcev iz čistega dohodka in da izločijo znesek za nagrajevanje delavcev v skladu z ustvarjeno produktivnostjo dela in doseženim splošnim uspehom, pri čemer jim pomagajo sindikalne organizacije in strokovna združenja s tem, da jim nudijo kot orientacijo sploš-

ne osnove, merila in metode za določanje osebnih dohodkov delavcev zlasti tudi glede razponov po kategorijah strokovne izobrazbe delavcev. O tem lahko sklepajo sporazume sindikalne organizacije in strokovna združenja oziroma zbornice. V tarifnih in drugih pravilnikih o nagrajevanju delavcev naj se ustvarijo taka razmerja, da bodo osebni dohodki delavcev v skladu z doseženo produktivnostjo dela in s splošnim uspehom, ki ga doseže gospodarska organizacija po prizadevanju delovnega kolektiva.

REGISTRACIJA SPORAZUMOV

Sindikalne organizacije in strokovna združenja (zbornice) se lahko hkrati sporazumejo o splošnih smernicah, po katerih bodo gospodarske organizacije izločale tisti del svojega čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodek delavcev, da bodo zagotovljena sredstva za zaslužke delavcev po smernicah iz tarifnih pravilnikov. Sporazumi o splošnih osnovah in merilih, ki jih sklenejo centralni odbori sindikatov s strokovnimi združenji (zbornicami), morajo biti registrirani pri Sekretariatu Zveznega izvršnega sveta za delo Če Sekretariat spozna, da vsebuje sporazum določbe, ki niso v skladu z družbenimi plani in drugimi predpisi, lahko zahteva po zaslišanju zveznega sekretariata za splošne gospodarske zadeve in sekretariata, pristojnega za dotično gospodarsko dejavnost, da se sklenjeni sporazum vskladi s smernicami ekonomske politike, ki jih določajo družbeni plani in zvezni predpisi. Sporazumi se lahko izvajajo v gospodarskih organizacijah šele, ko so registrirani.

Pomorska ladja na Savi

Beograjska ladjedelnica »Tito« gradi tudi deset ladij za morsko plovo — Sedeminosemdeset plovnih objektov za naše rečno brodarstvo

Delovni kolektiv beograjske ladjedelnice »Tito« je te dni dosegel še en velik uspeh, ko je z navozu spustil v Savo pomorsko ladjo s 4600 tonami nosil-

kovnjaki našega konstrukcijskega biroja, le-te pa so potem uresničili naši mojstri in delavci. Tako smo dokazali, da se naš delovni kolektiv lahko loti

Zerjavi v rečnem pristanišču

nosti. Ta ladja bo lahko plula po morjih in oceanih. To je doslej največja ladja, zgrajena v naših rečnih ladjedelnicah, prav tako pa bo doslej največja, ki bo plula po Savi, potem pa po Donavi skozi Djerljap.

največjih nalog glede na to, da bo postal Beograd v prihodnosti tudi morska luka.

ZA POMORSKO IN REČNO PLOVBO

Ladjedelnica »Tito« je zares veliko podjetje, saj v njem dela 1400 delavcev in inženirjev. Zdej zlasti gradi ladje za pomorsko in rečno plovo. Tako dokončujejo zdaj dela na treh ladjah z 2500 tonami nosilnosti za Etiopijo, potem bodo gradili šest ladij za indonezijsko pomorsko plovo in še štiri ladje prav tako za morsko plovo. V prihodnosti bodo gradili tudi pomorske ladje z 10.000 tonami nosilnosti. Za domačo rečno plovo gradi ladjedelnica 87 raznih plovnih objektov, zvečinoma vlačilcev, tankerjev in remorkerjev.

NAJMODERNEJŠE NAPRAVE ZA PLOVO IN RADAR

Dolžina nove pomorske ladje, ki bo plula pod zastavo Librije, znaša 90, širina pa 13,75 m. Ladja ima dva motorja z 2400 konjskimi močmi, njena hitrost pa bo 13,5 milje na uro. Opremljena je z najmodernejšimi napravami za navigacijo in ima tudi radar.

Ladja je popolnoma zgrajena v naši ladjedelnici, je izjavil njen direktor Mića Stevanović.

— Nacrte so napravili stro-

Prvi sneg v Srbiji in Makedoniji

Znatna ohladitev po vsej državi — Tudi tam, kjer sneg v tem času še ni običajen, je nekaj centimetrov debela snežna odeja pokrila zemljo — Še nadalje bo prevladovalo hladno vreme

PRİČAKUJEJO NOV SNEG IN MRAZ V JUTRANJNH URAH

V ponedeljek dopoldne je padel prvi sneg v Srbiji in Makedoniji, toda ostal je le v planinskih predelih, vtem ko se je v ostalih krajih naglo stopil.

Temperature so padle po vsej Jugoslaviji. Gibljeje se okrog ničle, ponekod tudi pod njo. Meteorologi pravijo, da je bil minul ponedeljek relativno najhladnejši dan v letošnjem jeseni. Tudi v Primorju se je shladilo, razen tega pa pihla tam tudi močna burja.

Po teh spremembah, ki so zajele

našo deželo, je tudi vsa Evropa pod hladnimi zravnimi masami. Kar zadeva vreme v prihodnjih dneh, je dežurni sinoptičar Meteorološke postaje na zemskem letališču Vlada Gudeti dejal, da je pričakovati pritisk hladnega zraka iz polarnih krajev na jug. V prihodnjih dneh bo brzokone dokaj hladno. V jutranjih urah bo temperatura padla do 10 stopinj pod ničlo in zato priporočajo gradbenikom, naj prekinijo z betonirskimi deli. Tudi predvidevajo, da bo čez dva do tri dni vnovič padel sneg v znatno večjih količinah kakor minul ponedeljek.

NA ZLATIBORU IN KOPAONIKU PET STOPINJ POD NIČLO

V torek so zabeležili na Zlatiboru in Kopaoniku 5, v Sijenci in na Tarju pa 4 stopinje pod ničlo. Sneg, na Tarju pa 4 stopinje pod ničlo, sneg, pomemben z dejem, je padel v vseh goratih predelih Srbije, Sandžaku in na Kosovu ter v Metohiji, pa tudi v mnogih drugih krajih Srbije. Povprečna maksimalna temperatura v Srbiji se je v torek gibala od 0 do plus 4 stopinje, meteorologi pa pravijo, da se bo še bolj shladilo.

SNEG V SEVERNIH KRAJH CRNE GORE

Po nekaterih zelo lepih in za jesen nenavadno toplih dnevih je poročje severne Crne gore v ponedeljek nepričakovano zajela velika ohladitev. Na planinah Bjelasici, Sijevini, Smiljevi in drugih je sneg visok do 8 cm. vreme pa je naprej v teh krajih oblačno in ozračje zelo ohlajeno.

KAKO ŽIVIMO

Lani smo v Sloveniji kupovali v trgovinah še enkrat več kakor 1948. leta

(Nadaljevanje in konec)

Tudi pri nas opažamo, da se z rastočo blaginjo enako ne dviga potrošnja posameznih vrst blaga. Na določeni stopnji se začne povpraševanje potrošnikov močneje usmerjati na določene vrste blaga trajnejše uporabe. V nekaterih primerih se zdi, kakor da naraščanje potreb sploh nima meja. Ko smo domačo proizvodnjo koles v zadnjih štirih letih povečali od 20.900 na 86.400 v lanskem letu, smo bili prepričani, da bo s tem zadosteno vsem domačim potrebam. Letos pa smo že v prvih treh četrtletjih izdelali toliko koles kakor lani vse leto, pa se je vendar uvoz hkrati povečal od lanskih 27.800 na 62.580 koles. Podobno je z radijskimi sprejemniki. Domača proizvodnja se je v zadnjih štirih letih povzpela od 37.600 na 209.300, letos jih izdelujemo še več, pa smo jih navzile temu uvozili iz tujine 30.900. Do konca septembra smo uvozili — v precejšnji meri neposredno po potrošnikih — tudi 12.000 motornih koles in 3050 potniških avtomobilov, nadalje 6000 hladilnih omar in 9700 električnih štedilnikov, vse to navzile naglo rastejo domači proizvodnji. Danes si naši potrošniki lahko v redni trgovini marsikaj nabavijo, kar smo prej pogrešali. Tako je naša trgovska mreža letos sama v prvem polletju prodala blizu 6000 šivalnih strojev.

POTROŠNJA NA PREBIVALCA V SLOVENIJI

Ze od nekaj troši Slovenija sorazmerno največ sladkorja. Sicer v ostalih republikah hitreje narašča kakor v Sloveniji, vendar je bilo lani prodano potrošnikom v Sloveniji povprečno 17 kilogramov sladkorja na prebivalca

nasproti 11 kg v Hrvaški ter 5 do 6 kg v ostalih republikah. Potrošnja premoža za kurjavo v gospodinjstvih in ustanovah je preteklo leto dosegla že 0,4 tone povprečno na prebivalca nasproti 0,18 tone v državnem povprečju. Na 1000 prebivalcev je lani trgovska mreža Slovenije prodala 20 novih radijskih sprejemnikov nasproti 16 v državnem povprečju. Tako odpade danes v Sloveniji že na vsakih 8 prebivalcev en radijski naročnik nasproti 58 pred vojno. Čevljev in sandal smo lani prodali že nekaj več kakor en par povprečno na prebivalca.

V zadnjih treh letih se je v Sloveniji povečala prodaja premoža v nadrobni trgovini za 280 %, prodaja prave kave za 160 %, radijskih sprejemnikov za 150 %, električnih aparatov za gospodinjstvo za 100 %, sobnih garnitur za 83 %, motornega bencina za 82 %, riža za 77 %, barv, lakov in firneža za 65 %, gum za avtomobile in bicikle za 46 %, električnih žarnic za 43 %, kuhinjske posode za 42 %, nogavic za 41 %, mleka (v trgovini) za 36 %, svežega mesa za 31 %, sladkorja za 28 %, testenin za 22 % itd.

NE SAMO POTROŠNJA MATERIALNIH DOBRIN

Seveda življenjskega standarda ne moremo meriti z zgolj po potrošnji materialnih dobrin. Na življenjske pogoje bistveno vpliva tudi napredek na področju zdravstva, stanovanj, prometa, komunalnih uslug ter na področju kulture in prosvete, kar skupaj označujemo z družbenim standardom. Naj s tega področja navedemo le nekaj značilnih primerov.

Lani je bil železniški potniški promet v državnem merilu 2 in pol krat večji kakor pred

vojno, avtobusni pa se je samo v zadnjih treh letih več kakor podvojil. Pred vojno je vsak prebivalec povprečno obiskal kino nekaj več kakor enkrat na leto, lani pa šestkrat, v sami Sloveniji celo desetkrat.

Ceprav smo v Sloveniji že prej dosegli razmeroma visoko raven potrošnje električne energije, se je zadnja tri leta poraba elektrike v gospodinjstvu povečala za 82 % (v Bosni in Hercegovini celo za 200 %). Navzile sorazmerno hitrejšemu dvigu te potrošnje v drugih republikah pa Slovenija še vedno daleč prednjači, saj je lani povprečna potrošnja elektrike v gospodinjstvu dosegla že 145 kWh povprečno na prebivalca nasproti 70 kWh v Hrvaški, 29 kWh v Srbiji in 18 kWh v Bosni in Hercegovini. Kot tipičen primer zboljšanja življenjskih pogojev lahko navedemo tudi počitniški turizem. Domači turizem je v Sloveniji po številu prenočitev v letošnji turistični sezoni dosegel dvakratni predvojni obseg, po številu gostov pa tri in pol kratni. Ti gostje pa so danes v nasprotju z predvojnimi turizmom pretežno delavci in uslužbenci.

Navedli smo vrsto podrobnosti, ki pričajo o naraščanju osebne potrošnje. Doseženi uspehi vsekakor niso majni, četudi bi si vsi želeli, da bi bili še večji. Ljudje prehitro pozabljajo kako so živeli pred nekaj leti, ko si maršičena niso mogli umisliti, kar se jim danes zdi običajna potreba. Od nas samih pa bo v bodoče odvisno v kakšnem tempu nam bo uspelo nadalje dvigati življenjsko raven. Le če bomo še hitreje kakor doslej dvigali produktivnost in ekonomičnost na vseh področjih gospodarske dejavnosti, se bo še hitreje dvigal tudi naš življenjski standard.

PISANA TRATA

France
Bevk

NAŠE ŽIVALI

IZ SPOMINOV

Otroci smo imeli svoj poseben svet in tudi svoje živali. Veverice, ptice, kresnice, polž, ječ, koza — vse je bilo naše. In še druge živali z rogmi in brez nogami. Vse, ki so se nam približale, se dalec prijeti ali vsaj od blizu opazovati. Poznali smo jih po svoje, brez učnosti iz knjig. Zlepa se jih nismo naveličali. Po ure in ure smo se mudili z njimi in pri tem pozabili na želo in lakoto. Veverica sem nam je zdela najbolj ljubka, a je bila za nas tudi najbolj nedosežna. Kadar smo jo zagledali ob gozdu, smo vsi hkrati zavpili: »Veverica, veverica, veverica! Živalca pa — hop! — z zemlje na deblo, a z debela v vrh, na tanko vejo, na kateri se je zibala. »Šček, šček!« se je oglašala. In zopet — hop! — na drugo vejo — hop! — na tretjo... »Šček, šček!« Kakšen ču-

dovit pogled, kadar je v skoku nasršila rep! Kričali smo le iz občudovanja, nismo je hoteli plasi. Veverica pa je izginila v gozdu. Zdelo se nam je, kakor da je iz pravilice. Prav tako nedosežne so nam bile tudi ptice. Od pomladi do jeseni so žvrgolele v sadovnjaku, a mi smo se jih lahko le od daleč nagledali. Nikomur ni prišlo na misel, da bi jih lovili. Če bi se kdo drznil kaj takega, bi okusil leskovo maslo. Ta pa ni bila prijetna. To smo vedeli prav tako dobro mi, kot naš maček. Kaj pa miši? Naj povem, kako sem nekoč ujel miško.

Zagledal sem jo v travi na vrtu. Zbala se me je, tekla pred menoj k debli stare tepke. Iskala je kake luknje, da bi se skrila. Pobral sem jo in jo tiščal v roki. Ves sem se tresel od veselja, kakor da sem našel lepo igrčko. Miška pa je zacvilila in me ugriznila v dlan. Zakričal sem in jo vrgel na tla. »Kaj pa bilo?« so me vprašali, ko so slišali krik. »Tako lepega tička sem ujel, a me je ukal,« sem odgovoril. Otiral sem si rdečo dlan, ki me je skelela. Ne vem, koliko let mi je bilo takrat. Biti sem moral zelo majhen, ker še nisem ločil ptice od miši. A bil sem že zelo velik, ko so domači še zmeraj norčevali iz moje nevednosti. Kadar se je ujela kaka miš, so mi jo pokazali: »Glej tička! Ali ga hočeš?«

a na glavi štiri rožičke. Slugarja, dolgega, temnega polža, ki nima kajčice, nismo imeli za polža. In tudi ne tistih majhnih polžkov, ki jih je komaj za gumbek. Kadar smo našli »pravega« polža s kajčico, smo zagnali velik krik. Zgrnili smo se okoli njega, posedli, počenili, polegli na trebuhu in zijali vanj. Polž pa nič, še zmenil se ni za nas. Šel je svojo počasno pot dalje... Poznali smo že tisto o polžu, ki je šel po zdravila za svojo bolno mater. Več let je plezal čez plot, deveto leto je prišel na vrh in cepnil nazaj v travo. »Naglica ni nobena dobra,« je rekel in znova plezal devet let, morda še več... »Morda tudi ta polž hiti po zdravila za mater,« smo si rekli. Z metenico smo se rahlo dotaknili njegovih rožičkov. Skril je oči in čakal, kaj bo. Bili smo tiho, nismo se upali niti ganiti. Zopet je pokazal oči in oprežno pogledal na vse strani. Prepričal se je, da ni nevarnosti, in lezel dalje. Zopet smo ga podražili. To pot pa se mu je zdelo le preveč. Ves se je skrnil in stisnil v kajčico. »Polž, polž, pokaži roge,« je zapel kak neučakanec. »Če jih ne pokažeš, ti razbijem kajčico...« »Tiho! Počakajmo! Mirni bodimo!« Potuhnilli smo se in le pritiščano govorili. Čez dolgo — vsaj nam se je zdelo zelo dolgo — se je polž zopet prikazal iz hišice. Zrasli so mu rožički, prikazale so se oči, lezel je dalje. Slednjič smo se ga naveličali. Pustili smo ga z njegovo krošnjo, da je lezel na sejem ali šel po zdravila za bolno mater. (Konec prihodnj!)

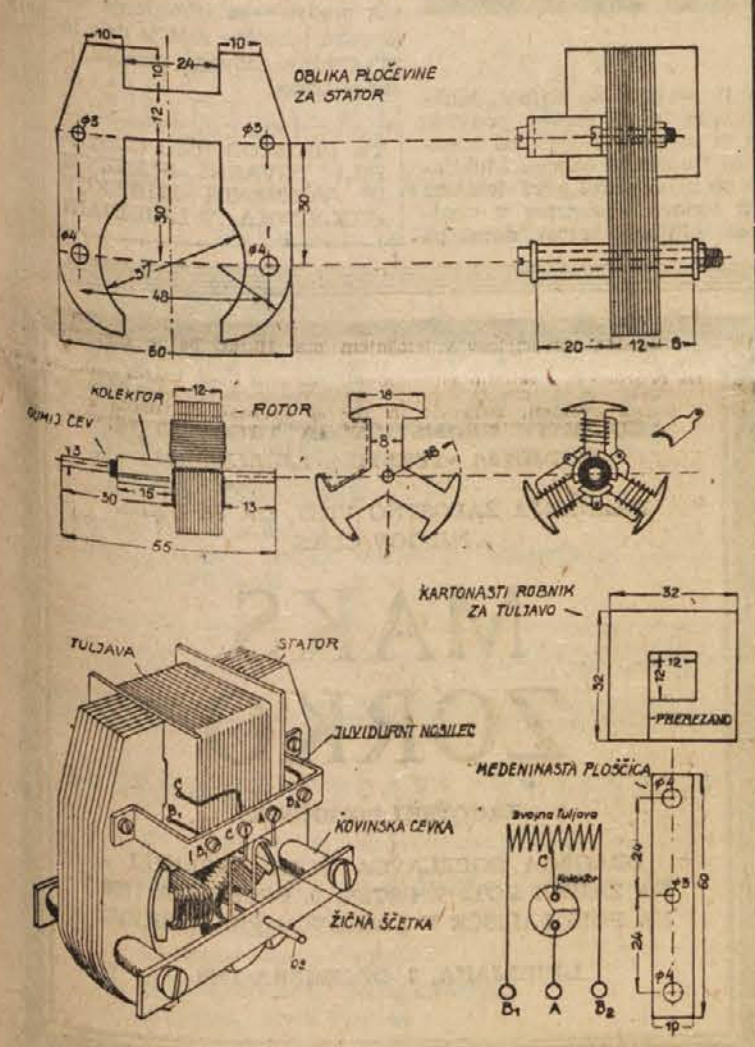
Pionirski cvetlični vrt v Mlinčah

Na šolskem vrtu v Mlinčah se delo pionirjev končuje. Posadili so še v matičenjak pečke jablan in hrušk, enoletne divjake pa so razredčili s presaditvijo, da jih bodo spomladaj cepili v raznih do- bah in na različne načine. Na šolskem vrtu so vzgajali okrog 30 zelenjadnic in na pionirskem cvetličnem vrtu okrog 30 raznih vrst trajnic, dveletnih in enolet- nih cvetic in 50 lončnic. Letos smo dobili na šolski vrt v kooperaciji s kmeti, zadrugo Mlinščev toplo gredo, v kateri smo pripravili za našo okolico potreb- ne sadike paradiznika, paprike, karfjoli, zelene in tudi sadike cvetic. Iz teh sadik je zrasto lo- liko zelenjave, da pravijo ljudje naših vasi, da toliko paradiznika, paprike in karfjoli še nikdar ni bilo v naši dolini. Vaščani, ki so hodili mimo šol. vrta, so se ob njem ustavljali in ga ogledovali. Ugajali so jim razni nasadi v vrstah, posebno pa jim je ugajal pionirski cvetlični vrt. Marsikdo je prišel tudi v vrt in povprašal tov. Globokarjevo,

ki je pionirjem vedno v pomoč, kako se s to ali ono vrsto zele- njave in cvetic ravna. Pionirski odred je na svoje letošnje prizadevanje ponosen, saj prinaša to znanje in sadike na svoje domove! In še eno moramo povedati: naš pionirski odred ima v svoji sredi tudi dobre tehničar- je, saj je odred lani in letos na- gradil klub mladih tehnikov. Ravno- to dne je prejel v veselje vseh opremo za tehnično delavnico kot nagrado za tekmovalje v letu 1958. Ivan Globokar

VI VPRAŠUJETE mi bomo odgovarjali

VPRAŠANJE: K. A. dijak — Kako se izdelata elektromotor za 13,5 volta. ODGOVOR: Vprašanje je sicer malce pomankljivo, ker v njem ni navedeno, ali naj deluje elektromo-

torček samo na istosmerni tok ali tudi na izmenični. Čeprav je konstrucija elektromotorčkov za istosmerni tok neprimeren za istosmerni tok, njegova razlika od običajnega je omejena razlika pri napetosti, ki deluje ob priključitvi na obe vrsti toka. Izdelava takešnega elektromotorčka je dokaj trpežljiva, saj ga bo marsikdo od vas torej lahko izdelal. Opisani elektromo- torček dobro deluje pri napetostih od 13,5 voltov, tako da bo prikladen tudi drugim pionirjem, ki imajo druga- sne tokovne izvore. Kakor vsak elektromotor tudi ta elektromotorček sestoji iz statorja in rotorja. Dokaj dela bi si pripravili, če bi kje dobili primeren tropolni rotor od kakšnega starega dinamoa za bicikle. Tam ves načrt prilagodil tem izme- rotor, mu pač ne bo težko izdelati malce večji stator, pri čemer naj bo njegov notranji izrez vselej samo za 1 mm večji od premera rotorja. V nasprotnem primeru, če bi takš- nega rotorja ne imeli, si bomo pač iz- delali po priloženem načrtu majhni- ša primerno jekleno konico na 1 mm debele železno ploščevino in vsak kos za ploščevino deloma s škarjami gico. Kdor nima takešnega orodja, pa mora paziti, da bo izrezal ali kako drugo delavnico, kjer si bo lahko dal izrezati tudi posamezne izvirne, ne res točno, zato vsako posebej ozna- čimo s krčnim risom in točno v seči- šču udarimo s točkalom. Za stator in rotor potrebujemo 11 kosov ploščevine, katere na eni strani prevlečemo s primernim tankim lakom, nato pa jih tesno stisnjene v primerno obdelamo s ploščo. Rotor nadenemo na 55 mm dolgo os iz 3 mm debele pletilke. Z obeh strani mu dodamo še po dva tanka kar- bona enake oblike, v notranje uore na skici označeno s črticami. Ves sku- lakom da bo rotor res dobro izoliran in ne bo žica nikjer v dotiku z želez- nom. Na daljši del osi nadenemo 16 mm dolgo gumijasto cevko ventilca, na- to pa tri polkrožne segmente z uses-

cem, ki si jih izdelamo iz tanke mede- ninaste ploščevine. Vsak segment naj se nahaja točno na sredini med dvema poloma, a drug drugega se nikakor ne smejo dotikati. Segmente spredaj in zadaj obvijemo čvrsto s sukancem.

Prve so bile krivonjce. Njihov sad je sladek, podoben drobnim repicam. Prve piškavke so padle v klanec, nad katerega je visel eden izmed vrhov. Stepli smo se zanje. Teden pozneje so dozorele zelenke. Te niso tako sočne kot krivonjce, a so nam vendar šle v slast. Tako bogato so obrodile, da jih nikoli ni zmanjkalo. Ko so bile zrele prve zelenke, je bil tudi čas za prvo košnjo. Zgodaj zjutraj smo zasiščali, da ded kleplje koso. Prislunhili smo in pogledali v okno. Sonce je pravkar pozlatilo drevje. Ujeli smo glas, ki smo ga tako radi oponašali: »Viš jo, viš jo, viš jo, viš!« Oče je brusil koso. Potem pa: »Ššš—šek, ššš—šek!« Trava je padala. Vsi hkrati smo bili na nogah. Hodili smo za koso in pobirali hruške. Travo, ki se je sušila, so vsak večer zmaščili v kupe, da je čez noč ni zmočila rosa. Ti kupi so bili naše veliko veselje. Skakali smo okoli njih in se drug drugemu skrivali. Tedaj je bil tudi čas kresnic. Kot modre in zelen- kaste lučke so plavale v zraku. Tekali smo za njimi in jih lovili. Ko smo katero ujeli, brž v izbo, da si jo ogledamo pri luči. Kakšno razočaranje! Na dlani je ležala grda mušica. Fej! Kot da smo ujeli sršena, smo jo zagnali proč. Lepše je bilo, če kresnic nismo lovili in so letale po vrtu kot svetel okrasček noči. Lučka, ki sveti kdo ve komu...

Polž je bil za nas najzanimi- vejša žival. A za polža smo priznali le ti- stega, ki nosi kajčico na hrbtu,

skrbljeni, kam s tolikim sadjem in grozdem. Bili so veseli, da so jabolka lepa, nanje pa so se tudi jezili, ker je teža sočnih jabolk trla veje. Nekega dne smo prejeli pis- mo, ki je krožilo po razredih. V pismu je bilo napisano, če bi hoteli zbrati nekaj kilogramov jabolk za uboge pionirje, ki ni- majo nič sadja. Vsi smo začeli prinašati jabolka. Naša šola se je odločila za Trboveljčane. Tam so same planine in pašniki. Jabolka se dobijo v trgovini in so zelo draga. Zato smo se odločili, da jim bomo poslali nekaj sodov ja- bolk. Zbrali smo 500 kg. Šolski pomočnik in nekaj večjih pionir- jev so odpeljali sode na postajo. Čez teden so nam pionirji poslali pismo iz Trbovelj. Prav lepo so se zahvalili za sočna jabolka. Niso jih pričakovali toliko. V zahvalo nam tudi oni nekaj pripravljajo. Čez nekaj dni po tem smo do- bili pismo iz Zavoda za slepe, če bi jim lahko poslali nekaj kilo- gramov jabolk, da bi tudi slepi pionirji jedli sočna prleška ja- bolka. Tudi za njih smo jih zbrali. Zadovoljni smo, da smo tova- riško pomagali pionirjem, ki sadja letos niso imeli. Napisal Jožek Horvat, V. a. r. Sole Ivana Cankarja

Poslali smo jabolka v Trbovlje

Po vsej Stajerski je letos zelo mnogo sadja. Tudi v okolici Lju- tomera je dobro obrodilo grozde in jabolka. Kmetje so bili veseli take letine, bili pa so tudi za-

Urednikov kotichek

L. S.: »Kruh, ljubezen in do- motožje« bom objavil. M. S.: »Markoc. Toliko dogod- kov, ki so se odigrali na različnih delih sveta, si stisnil v tako krat- ko povest! Najbrž se Ti je zato ponesrečila. O. L.: »Petindvajseti maj«. Pe- smico še enkrat predelaj. Pošlji mi jo maja prihodnjega leta. G. M.: »Zima«. »Naš muc in zajčke«. »Noč in dan«. Pesmi še niso zrele za objavo. Paziš sicer na rime, na vsebino pa pozabljaš. — Opiši mi vaše gostovanje v Pristini in obisk pri tov. Titu na eni ali dveh straneh in priloži tudi kako fotografijo. Z veseljem bom vse objavil. K. B.: »Divji labod«. Tvoja pravljica je preveč podobna pravljici »Janko in Metka«, zato je ne bom mogel objaviti. H. L.: Slike, ki si mi jih pos- lal, so mi zelo všeč. Pošlji še »Nepremagljivo enajstorico« na ogled.

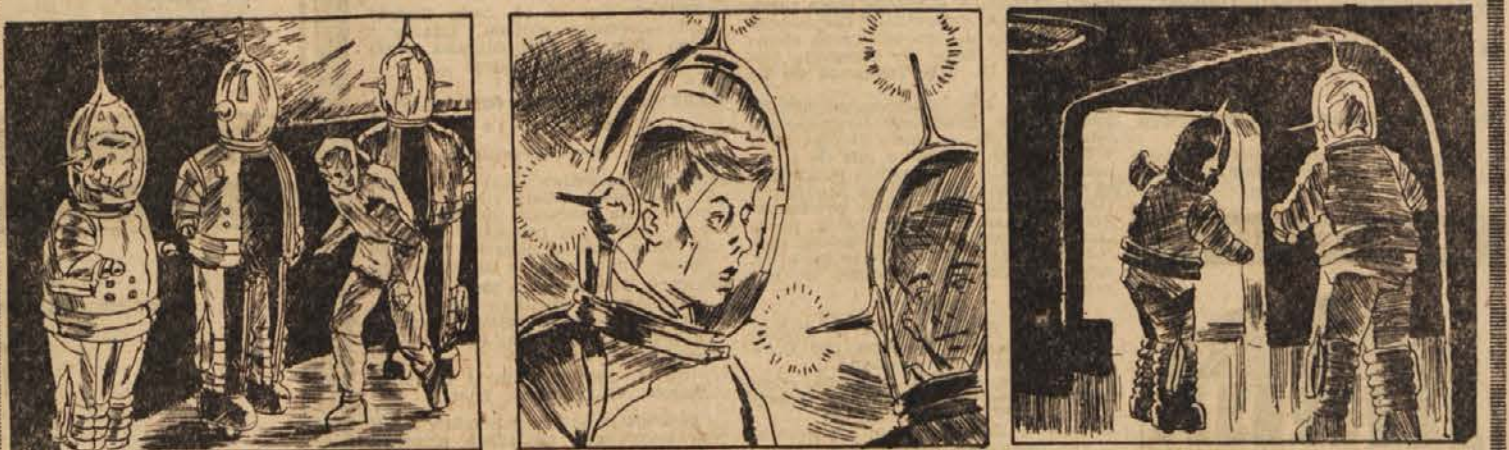
Križanka »VITEZ«

Vodoravno: 1. domača žival, 4. največja žival, ki živi v morju, 5. senčnica, hladnica, 6. prislov poziva, 7. otrebljen svet, 8. orožje viteza, 11. ime predsednika ZDA, 12. osebni zaimek, 14. žensko ime, 15. starinsko orožje. Navpično: 1. očesna leča pri daljnogledu ali drobnogledu, 2. kar nam predstavlja križanka (naslov križanke), 3. grška črka, 8. osebni zaimek, 9. država v Južni Ameriki, 10. veznik, 12. reka v Egiptu, 13. ime rastline z rdečimi listi. NAGRADA Križanko »Radio« je pravilno rešila in bila izrebrana Stare Tanna, Prešernov trg 2, Ljubljana.

PIŠE MILOS MACAROL RIŠE VLADIMIR PIRNAT

Trije vznemirijo veselje

7. V oblačilnici sta onemela pred robotni- mi oklepi. Čeprav sta si izbrala najmanjš- še, je vendar vsak tehtal nekaj stotov. Brž ko sta stopila vanje in potisnila glavi skozi tesna »vratova«, se je oklep sam od sebe zaprl. Skrivnostno tišino je pretrgalo rahlo šumenje mnogih aparatov. Oba »vesolj- neža« se nista mogla zganiti. 8. Tudi toplota je sevala od vsepovsod. Igor in Vlastja zreta skozi oblato steklo. Okrog antenskih osti na glavi je bilo opa- ziti modrikasto svetlikanje, a v notranjo- sti so začeli delovati miniaturni elektrons- ki možgani in prijeten ženski glas je preko navdanih zvočnikov začel obema dajati vgradnja. 9. Po navodilih elektronskih možganov sta na zaokroglenem koncu rokavov pre- maknila dve ročici in ves robotni oklep je oživel in se gibal po mili volji obeh fantov. Dva, tri pregibe in težka gmota je neslišno drsela po oblačilnici sem in tja. Po nekaj obratih sta se usmerila proti izhodu.

Za Vaše izdelke je vsak dan veliko povpraševanje, pa nam je zelo žal, da naših kupcev ne moremo vselej z njimi postreči... In še druge besede in podpis: Trgovsko podjetje »Zarja« Maribor. Dopis s to vsebino je prinesel pismo v stavbo stare »Cukrarn« na Poljanskem nasipu v Ljubljani pred dnevi in s tem nehoti izrekel priznanje 190 delavcem tovarne pletenin in volnenih izdelkov, ki domuje v tej zgradbi, kolektivu, ki bo 6. decembra letos napel nad vrati napis:

»Volnenka« uredila tudi lastno mehanično delavnico, ki prihrani podjetju nad tri milijone dinarjev letno, kajti dotlej so morali toliko plačevati za popravila strojev drugim gospodarskim organizacijam. »Volnenka« pa še vedno nima dvigala za prevoz ljudi in surovin. Računi kažejo, da morajo delavci »Volnenke« prenesti v kosharah ali na ramenih skozi vseh

»VOLNENKA«: POJEM ZA KAKOVOST IZDELKOV
Navzlic vsem pomanjkljivostim in zastarelemu strojnemu parku pa »Volnenka« dobro izkorišča svoje zmogljivosti in zna prislunhiti potrebam trga. Čeprav so njeni izdelki zelo iskani na trgu in prodani skoraj vnaprej, skuša »Volnenka« vsako leto ustreči okusu potrošnikov. Sedaj proizvaja:

- ženske naglavne rute
- ter plede.

V nekaterih izdelkih »Volnenka« nima konkurenta v Jugoslaviji. Letos je izdelala 340 tisoč šalov, tako da nam jih ni bilo treba uvažati, medtem ko jih je lani na našem trgu primanjkovalo. Prav tako je »Volnenka« svila za dežnike pogem za kakovost.

se je vrednost osnovnih sredstev zvišala na 58 milijonov dinarjev ter je bilo z njimi mogoče ustvariti 410 milijonov dinarjev bruto prometa in prispevati družbi 150 milijonov dinarjev.

USPEH — ZASLUGA
CELOTNEGA KOLEKTIVA
Nedvomno je »Volnenka« dosegala v zadnjih letih tako po-

Deset let »Volnenke«

Pred desetimi leti je začela tovarna »Volnenka« obratovati v mnogo bolj neugodnih razmerah kakor obratuje sedaj, čeprav delajo delavci tudi sedaj na tesnem in mislijo zato na nove prostore. »Volnenka« je podedovala izrabljene stroje bivšega tovarnarja Josipa Kunca, ki je pred vojno v sedanjih prostorih »Volnenke« izdeloval šale, naglavne rute, kravate, plede in nekaj svile. Nekateri od teh artiklov izdeluje danes tudi »Volnenka«, toda v mnogo večjih količinah in v ugodnejših delovnih razmerah.

Podjetje je začelo pred desetimi leti obratovati z osnovnimi sredstvi v vrednosti milijona dinarjev, toda vsako leto je navzlic pomanjkljivemu tehnološkemu procesu ustvarilo več in se začelo zmagovito uveljavljati na našem trgu. Zaradi pomanjkljivega arhiva so znane le številke bruto prometa in prispevka družbi v zadnjih petih letih.

Leto	Bruto promet din	Prispevek družbi din
1954	267.721.000	65.794.458
1955	307.682.000	127.883.707
1956	328.078.000	130.561.274
1957	394.316.000	140.389.789
1958	410.000.000	150.000.000

Te številke dokazujejo, da je delovni kolektiv navzlic težavnim delovnim razmeram vsako leto zviševal bruto promet in vplačeval več družbenega prispevka. Hkrati z uspešnejšim gospodarjenjem pa je kolektiv

odšteval tudi več denarja za izboljšanje delovnih pogojev in higiensko tehnično zaščito, v zadnjih štirih letih 16 milijonov dinarjev. Zaradi kakovostnih izdelkov, ki gredo hitro v promet, ustvarja en delavec letno 2 milijona 240.000 bruto prometa, kar dokazuje, da je »Volnenka« izredno rentabilno podjetje in da se zato izplača v njem izboljšati tehnološki proces dela.

POTREBE: PARNA SUŠILNICA, DVIGALO

Do nedavnega je bilo delo v »Volnenki« težavnejše in manj rentabilno predvsem zaradi neurejenega tehnološkega procesa, saj je imela »Volnenka« delovne prostore v vseh petih nadstropjih. Stropi so bili prešibki, da bi v nekaterih nadstropjih montirali žakardne stroje, ki tehtajo vsak povprečno po 1900 kg. Začeli so tovarno obnavljati. Urediti je bilo treba tehnološki proces, podpreti stroje, montirati potrebne stroje, urediti sušilnico in lastno mehanično delavnico ter poskrbeti kolikor mogoče za higiensko tehnično zaščito. Se vedno pa je ozko grlo v proizvodnji sušilnica. Zaradi sušenja pletenin in tkanin s pečni na žaganje se toplota po sušilnici ne razširja enakomerno, hkrati pa je tudi sušilnica sama premalo prostorna. Zato bo treba pri »Volnenki« preurediti sušilnico na parno segrevanje in urediti novo kurilnico. V zadnjih letih si je

pet nastropij čez sto ton materiala na leto (letos že doslej 90 ton). Za prenašanje osnovnih

pletene zavese iz mercerizirane in navadne bombažne preje

Ob desetletnici zaposluje »Volnenka« 190 delavcev in uslužbencev, od tega 165 žensk

membne uspehe v prvi vrsti zaradi delavnosti kolektiva, ki je znal iz zastarelih strojev iztisniti nove in nove zmogljivosti. Najbolj pa odlikuje kolektiv prizadevanje, da vedno skuša zadostiti s svojimi izdelki potrebam domačega trga, čeprav bi lahko vse svoje izdelke drago izvažal. Podjetje »Volnenka« s svojim uspešnim delom vsak dan dokazuje, če naj uporabimo besede njenega direktorja Franca Tešarja, »da je mogoče tudi s starimi stroji in v starih delovnih prostorih, seveda z večjim naporom in prizadevanjem kolektiva, prav tako rentabilno gospodariti ter dvigovati proizvodnjo in delovno storilnost. Za uspešno gospodarjenje ni eden glavnih pogojev nova zgradba ali novi stroji, marveč delovna vnema vsega kolektiva.«

Prav zato pa bo v »Volnenki« v prihodnje skrb za boljše delovne in življenjske razmere delavcev še močnejša. »Volnenka« bo namenila večino razpoložljivih sredstev za izboljšanje higiensko tehnične zaščite dela in za gradnjo novega stanovanjskega bloka.

Kolektiv »Volnenke«

surovin in gotovih izdelkov sta nameščeni dve delavki. Novo dvigalo bi prihranilo »Volnenki« na leto precej denarja, hkrati pa bi bilo moč zaradi hitrejšega prevoza občutno izboljšati tehnološki proces dela.

● svilen taft za moške in ženske dežnike, izdelan iz specialno impregnirane bembere preje

● vsakovrstne pletenine

● pravo mavrico šalov, moških in ženskih

in 15 moških. Se najbolj lahko ilustrira njen razvoj podatek, da je podjetje prejelo od Mestnega ljudskega odbora Ljubljana ob ustanovitvi pred desetimi leti osnovnih sredstev v vrednosti milijon dinarjev, danes pa

TA PROSTOR SMO ODSTOPILO TOVARNI PLETENINI IN VOLNENI IZDELKI »VOLNENKA« V LJUBLJANI

DNEVNE NOVICE

RAZPIS

Razpisna komisija pri Geološkem zavodu v Ljubljani razpisuje prsta delovna mesta za:

1. SEKRETARJA Geološkega zavoda. Pogoji: Diplomant pravne fakultete ali ekonomske fakultete ali višje šole z analitično usposobljenostjo.
2. SEFA OPERATIVE (glavni inženir). Pogoji: Diplomant Tehniške fakultete rudarskega oddelka z najmanj 10 let prakse.
3. SEFA ODELKA ZA EKONOMSKO GEOLOGIJO. Pogoji: Diplomant rudarskega ali geološkega oddelka Tehniških fakultet ali diplomant Naravoslovne fakultete.
4. SEFA ODELKA ZA GEOLOGIJO NAŠTE IN PLINA. Pogoji: Diplomant rudarskega oddelka Tehniške fakultete ali diplomant geološkega oddelka Prirodno-matematične fakultete.
5. SEFA RAZISKOVODSTVA. Pogoji: Diplomant ekonomske fakultete s 5-letno prakso ali popolno srednjo šolo z 10-letno prakso.
6. INŽENIRJA-KEMIKA. Pogoji: Diplomant Tehniške fakultete kemijske ali fizikalnega oddelka ali mineraloške skupine Naravoslovne fakultete (za specializacijo na področju röntgenologije mineralov).
7. DVA RUDARSKA ALI GRADBENA TEHNIKA. Pogoji: Dvostranski rudarskega ali gradbenega oddelka TSS. Lahko začetnik.
8. GEOTEHNIKA-LABORANTA. Pogoji: Dvostranski TSS — gradbeni, rudarski ali kemijski oddsek.
9. GEOTEHNIKA za laboratorijske in terenske raziskovanja. Pogoji: Dvostranski TSS — gradbeni ali rudarski oddsek.
10. TEHNIKA-KEMIKA. Pogoji: Diplomant TSS — kemijski oddsek.
11. DVA LABORANTA v fizikalno-kemičnem laboratoriju. Pogoji: Dvostranski osemletna šola.
12. GEOLOŠKEGA RISARJA. Pogoji: Obvladanje tehničnega risanja in pisanja.
13. FINANČNEGA KNJIGOVODJO. Pogoji: Končana srednja šola in najmanj 4-letna praksa.
14. BLAGAJNIKA. Pogoji: Končana osemletna šolska izobrazba in najmanj 4-letna praksa.
15. ADMINISTRATORJA - EVIDENTARJA. Pogoji: Končana osemletna šolska izobrazba. Lahko začetnik.

V Moderni galeriji v Ljubljani je odprta obširna razstava Društva likovnih umetnikov uporabne umetnosti Slovenije. Razstavlja več kot 60 umetnikov. V času razstave od 10-18 dnevno predvajajo tudi barvne diapozitive.

Obiščite v Kočevju zdravstveno razstavo med 2. in 15. decembrom. Odprta je vsak dan od 8. do 14. ure, v sotoke in petek tudi od 16. do 19. ure v dvorani množičnih organizacij v Kočevju.

PREDAVANJA

Člane Kluba kulturnih delavcev vabimo v četrtek, 4. decembra ob pol 21. uri na predavanje o sodobni angleški prozi. Govori angleški pisatelj g. William Woods. Predavanje bo v nemščini.

KONCERTI

Violončelist Bernard Michelin, eden prvih svetovnih umetnikov violončela, bo koncertiral v soboto, 6. decembra za medri abonma. Pri klavirju Andreja Preger. Spored obega sonate Ecclesia in Brahmsa, Fallovo Spansko suito in Saint-Saensov Alegro appassionato. Abonente morda abonmaja opozarjamo, da bo koncert izjemoma v soboto.

GLEDALIŠČA

DRAMA

Cetrtek, 4. dec. ob 19.30: Majakovski: »Velika zeha«. Abonma G. (Prejeto v prodajo do 23. decembra).

Petek, 5. dec. ob 19.30: Tolstoj: »Ana Karenina«. Dijaški abonma II. (Prejeto v prodajo do 23. decembra).

Sobota, 6. dec. ob 19.30: Osborne: »Ozri se v gnevu!«. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji. Predstava za mladino do 16 let ni primerna.)

Nedelja, 7. decembra ob 15: Tolstoj: »Anna Karenina«. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Ob 19.30: Cankar: »Hlapci«. Gostovanje ljubljanske Dramne in Cankarjevemu festivalu na Vrhniki.

Zaradi izrednega zanimanja za »Ana Karenino« — zadnja izven predstava je bila popolnoma izprodana — bo to delo na sporedu izven abonmaja še v nedeljo, 7. decembra popoldne ob 15. uri. Vstopnice so že v prodaji.

Vodstva šol, društva prijateljev mladine in mladinske organizacije obveščamo, da bo imela Drama SNG v času od 23. decembra 1958 do 1. januarja 1959 na sporedu mladinsko igranje »Šestero mušketirjev« z obiskom Dedka Mraza pred vsako predstavo. Zelje in naročila zaključenih predstav s prihodom Dedka Mraza sporočite upravi SNG, Cankarjeva 11, telefon 22-326, do vključno 18. decembra.

OPERA

Cetrtek, 4. dec. ob 19.30: M. Kogoj: »Črne maske«. Abonma red C. — (Vstopnice tudi v prodaji).

Petek, 5. dec. ob 19.30: Donizetti: »Don Pasquale«. Abonma Petek popolnanski. (V prodaji stojšča.)

Sobota, 6. dec. ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma red P. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 7. dec. ob 15. Balet: M. Kozina: »Triptihon«. B. Adamič: »Po našem ljubljenski niestni«. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Abonente dramskega abonmaja ZSJ prosimo, da dvignejo abonentske izkaznice na Miklošičevi 5/a do sobote, 6. t. m.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža

Cetrtek, 4. dec. ob 19: E. de Filippo: »O te prikazi«. Zaključena predstava za Telekomunikacije.

Petek, 5. dec. ob 20: Audry: »Soledad«. Abonma Kolektiv B. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sobota, 6. dec. ob 19:30: E. de Filippo: »O te prikazi«. Gostovanje v Kamniku.

Sobota, 6. dec. ob 20: Audry: »Soledad«. Abonma Kolektiv C.

Nedelja, 7. dec. ob 15: R. Tagore: »Poštni urad«. Mladinska predstava. Izven.

Ob 20: E. de Filippo: »O te prikazi«. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana — Mestni dom

Sobota, 6. dec. ob 20: Br. Nušič: »Gospa ministrice«, veseloigra, izven.

Nedelja, 7. dec. ob 16: Br. Nušič: »Gospa ministrice«. Red Nedelja v prodaji.

Ob 20: J. Nestroy: »Utopljenca«, veseloigra z godbo in petjem. Izven. Veberna predstava.

Ponedeljek, 8. dec. ob 19.30: Br. Nušič: »Zalužiči ostali«, komedija, gostovanje v Dolškem.

Za obiskovalce, ki pri zadnjih predstavah »Gospa ministrice« niso dobili več vstopnic, pa so v pisarni rezervirali vstopnice za prihodnjo predstavo »Gospa ministrice«, bodo vstopnice rezervirane do sobote do 12. ure. Zaradi velikega zanimanja se sprejemajo rezervacije že od danes dalje. Vstopnice lahko rezervirate po tel. na št. 32666, vzeti pa jih morate najkasneje do 12. ure na dan predstave.

OBRTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Komenskega 12

Sobota, 6. dec. ob 20: Jerzy Lutowski: »Dežurna služba«. Drama v treh dejanjih.

Nedelja, 7. dec. ob 16: Jerzy Lutowski: »Dežurna služba«. Drama v treh dejanjih. Popoldanska predstava. Izven. Zadnjikrat.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete

Levstikov (Sentjakovski) trg št. 2

Cetrtek, 4. decembra ob 17: J. Pengov: »Zlata ribica«. Delno zaključena predstava za otroke članov sindikalnih podružnic podjetja Grmada Svila in pekarnarstva Gradišče. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

Sobota, 6. decembra ob 20: J. Kainar: »Zlatolaska«. Premiera. Slavnostna predstava ob 10-letnici Mestnega lutkovnega gledališča. Predstava je zaključena.

Nedelja, 7. decembra ob 11 in 15: J. Kainar: »Zlatolaska«. Izven.

Za svojo 10-letnico je kolektiv Mestnega lutkovnega gledališča pripravil marionetno igranje v štirih dejanjih »Zlatolaska«, ki jo je po češki narodni pravljici napisal Josip Kainar. Delo je režiral Jože Pengov, lutke so delo akad. kiparja Slavka Hočvarja, kostumi Andre Avčinove, scena inž. arch. Ernest Franz, scenska glasba Franci Ogrizek, slikar Lado Skrusny, montaža lutk Ciril Jagodje. Sodelujejo še: Milan Cenčur, Crt Skodlar, Breda Vintarjeva, Majda Podvršičeva, Dušan Hrovatin, Peter Dougan, France

KOLEKTIV GROSIŠČNEGA TRGOVSKEGA

PODJETJA »TEKSTIL«, LJUBLJANA

NAZNANJA ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRL NJEGOV ČLAN

MAKS ZORKO

TRGOVSKI POMOČNIK

DRAGEGA SODELAVCA BOMO SPREMILI NA ZADNJI POTI V PETEK, 5. DECEMBRA 1958 NA POKOPALIŠČE V LESKOVCU PRI KRŠKEM.

LJUBLJANA, 3. DECEMBRA 1958.

Po kratki bolezni nas je zapustil naš dobri, srčno ljubljani

mr. ph. JOSIP ANČIK

lekarnar v pokoju

Od njega se bomo poslovili in ga spremili k zadnjemu počitku v petek, 5. dec. 1958 ob 15.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah.

Ljubljana, Celje, Ribnica, 3. decembra 1958.

Zalužiči: žena Vida; otroci: Vida, Jože, Katja z družinami in ostalo sorodstvo

Sporočamo žalostno vest, da je umrl tovariš

JOŽE ANČIK

magister pharm. v pokoju

Zvestega in požrtvovalnega člana ZKS bomo ohranili v trajnem spominu.

OKRAJNI KOMITE ZKS CELJE
OBCINSKI KOMITE ZKS CELJE

KREMA ZA ČEVLJE

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

RTV LJUBLJANA

KINO »KOMUNA«

Ameriški barvni film
Prijateljsko prepričevanje
 Režija: William Wyler. Igrajo: Gary Cooper, Dorothy McGuire in Anthony Perkins. Film je dobil prvo nagrado na festivalu v Cannesu 1957. Tehnik: Sprehod po svetovni razstavi v Bruslju samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 30 in 20. uri. Zaradi izredne dolžine filma je zvišana cena pri vstopnici za 10 din. Predprodaja vstopnic od 9 do 11 in od 19. ure dalje.

Sporod za četrtek, dne 4. decembra

5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — 6.30-6.40 Reklame in obvestila — 6.40-6.45 Naš jedilnik — 8.03 Jutrani koncert solističnih skladb — 8.40 Revija jugoslovenskih popevk (Ponovitev javne radijske oddaje z dne 30. VI.) — 9.40 Na Gorenjskem je leto... (narodne in domače viže) — 10.10 Dopoldanski koncert — 10.54 3 minut za novo pesmico — J. Bitenc: Tine, Ton... — 11.00 Za dom in ženo — 11.10 Instrumenti govorijo (solisti v zabavni glasbi) — 11.40 Pojeta vokalni kvintet »Kranjčani« in KUD »Enakoste« iz Kranja — 12.00 Fantazije na slovenske narodne pesmi — 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Dušan Modic: Pomen zimske rezil v sadjarstvu — 12.35 Se-mej narodnih — 12.40 Pesmi in plesi: Tahitijska — 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila — 13.30 Od arje do arje — 14.05 Radijska

šola za nižjo stopnjo — Janez Blenc: Katera pesmica vam je najbolj všeč — 14.35 Igrajo veliki zabavni orkestri — vmes ob 14.45 Radijski fotografski tečaj — 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame — 15.40 Iz svetovne književnosti — Dve poljski sodobni zgodbi — 16.00 Petkovo glasbeno popoldne — 17.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe — Klavirske skladbe Pavla Sivica (Ponovitev oddaje z dne 3. XII. 1958) — 17.25 Pet pevcev — pet popevk — 17.40 Moderni ritmi — 18.00 Radijski leksikon — 18.10 Poje moški zbor France Prešeren iz Kranja — 18.30 Iz naših kolektivov — 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Lepe melodije z orkestrom Jackie Gleason — 20.15 Tedenski znanjopolitični pregled — 20.30 Mojstrska dela koncertne literature — Felix Mendelssohn-Bartholdy: Koncert za violino in orkester v e-molu — 21.00 Pojeta Carla Boni in Gino Latilla — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Nočni komorni koncert — 23.10 Ted Heath v londonskem Palladiumu — 23.40 Lahko noč vam želi Stanley Black s svojim orkestrom — 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

KINO »VIČ«

Hrvaški film
H-8
 Tehnik F. N. 48. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »UNION«

Ameriški barvni film »V pomladi življenja«. Režija: Clarence Brown. Igrajo Gregory Peck, Jane Wyman in Claude Rains. Tehnik: Sprehod po svetovni razstavi v Bruslju. Predstave ob 15, 17, 30 in 20. Zaradi izredne dolžine filma je zvišana cena pri vstopnici za 10 dinarjev. Ob 16 matineja ameriškega barvnega filma »Prijateljsko prepričevanje«.

KINO »SOCA«

predvaja v okviru festivala slovenskih filmov »Na svoji zemlji«. Režija: France Štiglic — 1948. Tehnik F. N. 48. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Danes zaupnik!

KINO »ŠISKA«

Ameriški barvni filmscope film »Zvezda je rojena«. Predstave ob 15, 17, 30 in 20. Predprodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9-11 in od 14 dalje.

MLADINSKI KINO LM

sovjetski filmscope film »Don Kihot«. Predstavi ob 18 in 19.

KINO »LITOSTROJ«

francoski film »Zla srečanja«. Predstava ob 20.

KINO »TRIGLAV«

Italijanski film
»ŠKODA, DA SI TAKA«
 Tehnik v glavni vlogi Vittorio De Sica, Sophia Loren. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Samo danes in jutri.

REVIJA SLOVENSkih UMETNIŠKIH FILMOV

1946—1957 v kinu »Soča«

Predstave ob: 15, 17, 19 in 21.

NA SVOJI ZEMLJI

REŽIJA: FRANCE ŠTIGLIC
 IGRAJO: STANE SEVER, FRANCE PRESETNIK, LOJZE POTOKAR

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

razpisuje naslednja delovna mesta za

- šefa sektorja za urejanje in taksacijo
- pomočnika šefa gozdnega obrata Planina
- materijalnega knjigovodjo gozdnega obrata Planina

Solska izobrazba: pod 1. gozdarski inženir z najmanj 5-letno prakso v gozdarstvu; pod 2. gozdarski inženir ali tehnik; pod 3. srednja ekonomska ali njej enaka šola po možnosti z nekaj prakse.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Interesenti naj vložijo pisemne ponudbe na direkccijo Gozdnega gospodarstva Brežice do 15. decembra t. l. — Stanovanje samsko in družinsko preskrbljeno. 4733

Lokalni program

14.00 Od arje do arje — 14.45-15.00 Ljubljanska kronika in obveščila

ZAGREB, knjigarna »Mladost«, Praška 6

LPY-35, 33 obr.
 Branko Čopić:
 »ZGODBA O VEČNEM STRAZARJU«
 pravljičja za otroke

Sporod za petek, dne 5. decembra

5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — 6.30-6.40 Reklame in obvestila — 6.40-6.45 Naš jedilnik — 8.03 Jutrani koncert solističnih skladb — 8.40 Revija jugoslovenskih popevk (Ponovitev javne radijske oddaje z dne 30. VI.) — 9.40 Na Gorenjskem je leto... (narodne in domače viže) — 10.10 Dopoldanski koncert — 10.54 3 minut za novo pesmico — J. Bitenc: Tine, Ton... — 11.00 Za dom in ženo — 11.10 Instrumenti govorijo (solisti v zabavni glasbi) — 11.40 Pojeta vokalni kvintet »Kranjčani« in KUD »Enakoste« iz Kranja — 12.00 Fantazije na slovenske narodne pesmi — 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Dušan Modic: Pomen zimske rezil v sadjarstvu — 12.35 Se-mej narodnih — 12.40 Pesmi in plesi: Tahitijska — 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila — 13.30 Od arje do arje — 14.05 Radijska

Vesti iz Maribora

Dežurna lekarna
 Četrtek, 4. dec. lekarna »Melje«, Mejska c. 2.
 Petek, 5. dec. lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.

KINO
 »UNION«: ameriški barvni cin. film »Princ študent«.
 »PARTIZAN«: ameriški film »Po sledi ubijalca«.
 »UDARNIK«: francoski barv. film »Folies Bergere«.

SLOV. NARODNO GLADALIŠČE
 Četrtek, 4. dec. ob 19.30: Gorinšek: »Sini bič«. Red LMS - rumeni.
 Petek, 5. dec. ob 19: Borodin: »Knez Igor«. Red TAM.

Poročili so se: Mihael Papotnik, 56 let, osebni upokojenec — Viktorija Fornezzi, 56 let, gospodinja; Friderik Sagmeister, 25 let, tehnik — Matilda Crešnik, 20 let, knjigovodkinja; Leonard Garib, 24 let, električar — Alja Erjavšek, 20 let, trgovska pomočnica; Andrija Košanec, 25 let, brusar — Alojzija Šaucer, 25 let, tkalka; Milan Markovič, 23 let, strojni ključavničar — Justina Kovačič, 24 let, predica; Branko Skrabl, 21 let, kovinostugar — Jožefa Komar, 21 let, uslužbenka; Jožef Senekov, 28 let, avtolepar — Julijana Ul, 22 let, poljska delavka; Franc Zivko, 37 let, strojevodja drž. žel. — Elizabeta Goltner, 37 let, tkalka; Stanislav Klitček, 27 let, mizar — Stefanija Klančnik, 16 let, uslužbenka; Ivan Hajšek, 23 let, avtomehanik — Greta Fliger, 23 let, frizerka; Sijepan Majer, 23 let, avtomehanik; Viktorija Ferk, 18 let, gospodinja; Dušan Oriandič, 26 let, mizar — Zorka Pa-

dežanin, 20 let, šivilja; Stanislav Bizjak, 29 let, ključavničar — Anica Roškarič, 21 let, poljska delavka; Musa Cukaj, 25 let, delavec — Zožija Kolenc, 24 let, šivilja; Stefan Cimerman, 34 let, rezkar — Marija Kranjc, 27 let, predica; Jožef Segula, 42 let, poljski delavec — Terezija Vagner, 33 let, uslužbenka; Norbert Uhl, 24 let, avtomehanik — Ana Kuhar, 20 let, snemalka; Konrad Francež, 33 let, kmetovalec — Rozalija Lobnik, 32 let, gospodinja; Konrad Dietner, 24 let, ključavničar — Marija Kralj, 21 let, blagajničarka; Melko Pigac, 23 let, rezkar — Nada Trstenjak, 25 let, rezarka; Ivan Lah, 23 let, ključavničar — Ana Drevenšek, 22 let, strugarka; Janez Armuga, 24 let, soboslikar in pleskar — Marija Gomza, 21 let, delavka; Josip Zavec, 23 let, delavec — Franciška Kolmanič, 17 let, perica; Janez Hrenko, 20 let, elektromonter — Milica Jevtović, 19 let, delavka; Anton Kuzman, 24 let, strugar — Sonja Zunič, 24 let, šivilja; Jožef Vigali, 25 let, tekstilni delavec — Andrija Senik, 24 let, gospodinja; Alojz Kopajnik, 25 let, strojni ključavničar — Alojzija Ribič, 17 let, frizerka; Maksimilijan Sarman, 24 let, trgovski pomočnik — Marija Stezi, 21 let, kmečka hči; Franc Polajžer, 23 let, delavec — Sonja Kribat, 21 let, predica; Ivan Knehtl, 34 let, mizar — Helena Kralj, 22 let, navijalka.

UPRAVNI ODBOR KMETIJSKE ZADRUGE IZOLA
 razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 27. novembra 1958

LICITACIJO

za prodajo karamboliranega 4-tonskega kamiona
 »Mercedes« tip 4400.

Cena je določena 1,600.000 dinarjev. — Licitacija bo v upravi Kmetijske zadruge Izola dne 10. decembra 1958 ob 10 uri.

284

Razpis

UPRAVNI ODBOR RUDNIKOV SVINCA IN TOPILNICE MEŽICA

razpisuje delovni mesti za

1. šefa gospodarsko-računskega sektorja

2. sekretarja podjetja

Pogoji:

pod 1.: Visoka ali višja strokovna izobrazba s 5-letno prakso; od tega najmanj 2 leti na enakem ali sorodnem položaju, ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso; od tega najmanj 3 leta na enakem ali sorodnem položaju. Kandidat mora izpolnjevati pogoje za vršitev računovodskih poslov po Pravilniku o strokovni izobrazbi uslužbencev gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo z zunanjetrgovinskim poslovanjem (Ur. l. FLRJ št. 43/55);

pod 2.: dovršena pravna ali ekonomska fakulteta z najmanj 5-letno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru. Stanovanje preskrbljeno. — Pisemne ponudbe dostavite Upravi rudnika do 31. decembra 1958.

4732

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ pošta _____

naročam »Ljudsko pravico«, »Ljubljanski dnevnik«, in prostim, da mi jo pošljete s _____ redno pošiljati (neustrezno orečrtajte).

Naročnine bom nakazal po položnici, katero priložite prvi številki, oziroma jo bom plačal po inkasantu.

Datum _____

_____ podpis _____

razpisuje in oam očituje

Oglašujte v »Ljudski pravici!«

DUGALAK

industrija barv in lakov
 Beograd, Viline Vode 6
 Tel.: 28-347, 28-561, 27-267 Brzjavi DUGALAK

sporoča cenjenim potrošnikom

da bomo sklepali pogodbe za svoje izdelke za leto 1959 v času od 1. do 25. decembra 1958.

Proizvajamo: tirneže — oljate barve — oljate lake (za zunaj in znotraj) — oljate emalje (za zunaj in znotraj) — sintetične emalje (Durlin in Rapid emalje) — stalne emalje za vagona — barve, odporne proti kislinam (rezistini) — emalje za sušenje v pečici (termolini) — emalje, odporne proti visokim temperaturam do 350°C — nitropečci — celulozne lake in emalje za les in kovine (oxylini) — nitrocelulozne lake za usnje (oxycoli) — industrijske kite — emulzijske barve (disperzini) i suhe barve — cinkovo belilo. Barve po specialnih tehničnih pogojih za potrebe JLA.

V naših prizadevanjih, da bi nudili svojim kupcem čim ugodnejše pogoje, smo sklenili, da odobrimo izreden popust 6% na vsa promptna vagonška naročila (količine preko 5 ton), ki jih sprejemamo v času sklepanja pogodb in bodo izvršena do konca decembra 1958.

3791

»15. SEPTEMBER«

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA ANHOVO

bo sklepala pogodbe za dobavo cementa v letu 1959

s gradbenimi podjetji od 15. do 20. decembra 1958, z ostalimi potrošniki pa od 22. do 27. decembra 1958.

Interesenti naj dostavijo, v kolikor to že niso storili, najkasneje do 14. decembra svoje potrebe specificirane po kvaliteti ter razdeljene po mesecih.

Na željo kupcev pošljemo pogodbe v podpis po pošti.

4731

SUŽNJI praznoverja

MNOGI ITALIJANI SO NA MOČ PRAZNOVERNI 'PROFESORJI ASTROLOGIJE' IMAJO TAJNICE

cije. Eni prerokujejo iz kart, drugi z dlani, tretji iz zvezd... V Italiji izhaja prava poplava brošur s horoskopi, z Venerami in Neptuni...

sten je primer nekega delavca iz Catanie. Vedeževalka mu je povedala, da ga žena vara. Za njegovo mnenje so izvedeli sosede...

denar. Vsaj osem sto lir na račun lastne lahkovernosti... Vse to v času, ko je človek na pragu v vesolje.

- Kmečko dekle iz okolice Lucanije je 'trdno prepričano', da jo grize neznan žival, ki ji jo je nekdo pričaral v prsi
- Morda se čudno sliši; pa je res, da je Italija glede praznoverja na prvem mestu med evropskimi deželami.

Bodoči mamici je povedal »dobri duh«, da mora svojega dojenčka hraniti le z oslovskim mlekom...

vse spremembe v vesolju, celo na padec meteorjev. Potrdilo njegovih trditvev: Hitler je sveto verjel v preroške besede astrologov...

Uprava

»LJUĐSKE PRAVICE«

Ljubljana

Petkovškovo nabrežje 25

Poštni predal 42

Odrežite in nam pošljite

Harry Whittington

ČLOVEK

27 v senci

Počasi je vstopil. V veži je že gorela luč. Ben je slišal ženo Heleno, ki je polglasno peča v kuhinji...

Odstavljala je kipečo kavo. Ni bila posebno dobro razpoložena, to je Ben uganil na prvi pogled...

»Kdo je pri telefonu? Kdo je pri aparatu?« Helen ga je gledala. Na onem koncu žice je nekdo vpil nesramnosti v slušalko...

»Preden boš nadaljeval, Ben, dobro premisli, sicer te bodo speljali na led. Dolgo že živiva, rodila sva se v tem kraju...«

Walt Disney PODOBE IZ NARAVE

NEPTUNOVE NOVOSTI

SVOJEVRSTNI MORSKI ZAKLADI KRASIJO OBALE IN ZALIVE POVSOD PO SVETU. VELIKIM ZELENIM DRAGULJEM PODOBNI PREDMETI SO ENOLIČNE ALGE, NATVEČJE SAMOSTOJNE CELICE NA ZEMLJI.

Italijanske trgovske ladje

Po uradnih podatkih je imela italijanska trgovska mornarica v začetku letošnjega oktobra 1321 ladij težjih od sto ton...

obdobju pa so umaknili iz prometa več ladij s skupno tonažo 120.000 ton.

RIO PRESENEČENJE V NEDELJO! Brazilsko znamke. Brazilska poštna uprava je pred kratkim dala v promet dvojne spominske znamke...

Dve na temo »ZAKON«. Constance Dooling iz Londona je vložila tožbo za razveljavitev zakona...